

1927 Drukningsulykke i Selbusjøen

Ingebjørg Forsberg forteller om en ulykke ved Nessodden i Selbusjøen i mars 1927.

Våren 1927 kom tidlig. Vinteren hadde vært ganske mild og allerede i mars begynte isen å åpne seg utenfor Nesset. I denne grenda bodde Andreas og Ingeborg Nesset som da var 81 og 82 år gamle. I lag med de gamle bodde også sønnen Jon og barnebarnet Andreas (Litl-Andreas). - Litl-Andreas var født den 18.januar i 1901. Han vokste opp hos besteforeldre der ved Selbusjøen. Mor hans var Bergitta, som var gift og bodde i Rundhaugen i Tiller og hadde blant annet sønnen Bjarne, født den 1.februar 1905.

Ingeborg og Andreas Nesset var gamle og skrøpelige etter et langt og strevsomt liv. Begge var sengeliggende, hvorpå Marit, søster til fortelleren (Ingeborg Forsberg) stelte for dem.

Litl-Andreas og halvbroren Bjarne holdt denne vinteren på med tømmerhogst rett over sjøen fra Nesset. De hogg for Carl Haugum, og lå i Haukoja hele uka. Lørdagene brukte de å dra hjem, men var på plass igjen mandag morgen med ny proviant.

Lørdag den 19. mars var karene som vanlig ventet hjem til Nesset på formiddagen. Gamle Ingeborg hadde for vane å holde utkikk ved vinduet for å se når de kom over sjøen. Slik var det også denne lørdagen, skjønt hun aldri fikk øye på dem. Ingeborg var litt senil og hadde svekket syn. At hun ikke hadde sett noe var derfor ikke så merkelig. Det som imidlertid uroet Jon, far til Litj-Andreas, - var at sjøen nå gikk åpen nesten til Nessodden, samt at de to unge mennene var kjente for å være noen riktige våghalsere ute i naturen.

I Bjørklia gikk livet sin vante gang denne lørdagen. Noen måtte på butikken. De møttes til en prat. Det ble snakket litt frempå at Litj-Andreas og Bjarne ikke var kommet hjem den lørdagen. Kanskje unnlot de å nevne at noen hadde registrert et stort hull i isen ved Nessodden. Så gikk de hvert til sitt igjen.

På søndag morgen kom Jon Nesset ut til Bjørklia og fortalte at karene fremdeles ikke hadde kommet hjem. Han var nå alvorlig oppskaket over dette og ba far til fortelleren om å følge med over sjøen og opp til Haukoja for å se om de av en eller annen grunn fremdeles oppholdt seg der. Også ved Bjørklia var isen nå så dårlig at det var vanskelig å ta seg over. De spente på seg ski og kom seg ut på sjøen, men måtte snu. Isen var for utrygg.

Peder Varmdal bodde på denne tiden i Bjørklia med sin familie. Han tok båten, og sammen rodde de over og gikk på ski til Haukoja som lå et stykke fra Teigvollen. - Kojas var tom. Ski og annet utstyr var borte. Det ble en tung tilbakeferd da de innså at en forferdelig ulykke kunne ha funnet sted.

Jo Borgen var kjører i hoggerlaget og delte koi med karene fra Nesset. Han bodde i Sjøbygda, rett over veien ved Ole Moen. På lørdag morgen hadde han startet hjemreisa tidlig på grunn av de dårlige isforholdene. Han hadde kjørt langs strendene på sørsida og tatt over ved Grenstad uten uhell. - Nå begynte de å undersøke ferdslsruten til Litj-Andreas og Bjarne. I råka som noen hadde oppdaget ved Nessodden et døgn tidligere, fløt det opp en skistav og annet man visste hadde tilhørt de savnede. Det var derfor ikke noe å tvile på lenger. Det verste hadde skjedd. Ryktet om tragedien spredte seg fort. Samme dag hadde lærer Uglem kalt sammen til møte i Bjørklimarka for å starte Sjøen og Hyttefossen Sykepleierforening. Møtet ble avlyst når det var klart at en ufattelig ulykke hadde rammet bygda.

Dykker Fjellanger ble budsendt. Han ankom med vannkikkert for om mulig å oppdage noe på sjøbunnen, men det eneste han kunne se var at bunnforholdene var like grå som ura ovenfor. All sokning etter de omkomne ble resultatløs, - de ble aldri gjenfunnet. I Klæbu kirkebok ble hendelsen notert i marginen.

Det bodde mye folk både på Nesset og i Bjørklia på den tiden. Hvordan var det mulig at de to guttene hadde kommet på ski over Selbusjøen uten at noen hadde registrert det? Hendelsene var tross alt få. Folk som kom og gikk ble både observert og nevnt. Folk som bor litt ”avsides”, i og med naturen - utvikler vardøger og instinkt som forteller de når noen kommer, når de blir beskuet, når noen er i nærheten – uten at de ser dem. De føler på seg når folk dukker opp. Det var derfor merkelig at ingen hadde oppdaget ”folk på vei over” denne gangen. Mikael Renå kjørte ut gjødsel på jordene nedenfor fjøset i Bjørklia denne lørdagen, men hadde hverken sett eller hørt noe. Under alle forhold, mente oppsitterne langs Selbusjøen, ville hesten ha reagert på nødropene fra de to som gikk seg ned.

Funnene av eiendeler som fløt opp i råka talte imidlertid sitt tydelige språk. En forklaring er kanskje at LitI-Andreas og Bjarne startet fra Haukoja straks etter at Jo hadde dratt, med tanke på den dårlige isen. Eller hadde de holdt på med noe arbeid de følte måtte gjøres først, så ”tok tiden de” - og de kom seg ikke på hjemvei før utpå kvelden?

Så var det Marit da, søster til vår forteller. Hun har fortalt om en merkelig opplevelse i forbindelse med denne ulykken. Hun var som nevnt på Nesset og pleide de gamle. Natten til den 19. mars fikk hun ikke sove en blund fordi hanen gol hele natta i fjøset. Han var nok en værhanen i dobbelforstand. Kanskje været han at noe skjedde ute på sjøen den natta. Gikk de unge mennene seg gjennom isen i måneskinn?